

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 19. februarja 1897.

List 7.

Sveti Križ.

(Prosto poslovenjena.)

Bodi sveti Križ pozdravljen!
Terda postlja Jezusa,
Kdaj se svetil izpostavljen
Nam v oblakih boš nebá;
Bodi proslavljen povsod,
V last te zvolil je Gospod.

Bridki ti spomin trpljenja,
Da bi nas v ljubezni vžgal,
Zanj, ki večnega življenja
Dar na tebi nam je dal;
Bodi proslavljen povsod!
V last te zvolil je Gospod.

Sveti Križ! zastava naša,
V boju, v stiskah nam vihráj!
Srči nas, ko se oglašá
V nas zajeti stari zmaj;
Bodi proslavljen povsod,
V last te zvolil je Gospod.

Križ! ti znamenje si zmage;
Blažen, kdor zaupa v té,
Srečno zmagal bo sovrage,
Zrè če nate sred vojske;
Bodi proslavljen povsod,
V last te zvolil je Gospod.

Naš spomin, ti naša nada,
Znak ti zmage, naša bran;
Prapor naš, naj ne odpada,
Kdaj od tebe kristijan!
Bodi proslavljen povsod,
Ki te zvolil je Gospod.

Ko se treba bo ločiti,
Bodi sveti Križ naš škit,
V zadnjem boju, daj odkriti
Umirajočim mili svit;
Da kot Kristus naš Gospod,
V miru idemo od tod.

Radóslav.

Pastirski list avstrijskih škofov

vernikom svojih škofij mir, pozdrav in blagoslov
v Jezusu Kristusu, Gospodu našem!

(Dalje in konec.)

„V vaših rokah je, da se to zgodi“, tako smo vam že enkrat zaklicali. Ako se pa to do sedaj še ni doseglo, zadeva krivda vsaj delamo tudi vas katoliške može in volilce. Pri volitvi svojih poslancev dostikrat niste gledali na to, da bi volili take može, ki so bili pripravljeni potegniti se za to našo zahtevo. Ali hočete, katoliški očetje, sedaj še enkrat storiti to napako? Ali hočete še enkrat cel rod žrtvovati zgrešnemu in napačnemu šolstvu? Ne, Bog ne daj tega! Volite torej take može, ki so z vami vred pričani, da se šolstvo mora spremeniti, da ne pade naša draga domovina popolnoma v nevero in versko vnemarnost.

Za srečen razvoj narodov našega cesarstva potrebujemo narodni in socialni mir. Vsak narod ima natorno in zgodovinsko pravico do tega, da goji in razvija svoje narodno življenje; noben narod pa ne sme nikdar segati v zahtevah tako daleč, da bi žalil pravice druge narodnosti, ki živi zraven njega in z njim, in da bi vsled tega trpele velike in splošne koristi celega cesarstva. Poleg pravice posameznega naroda je tudi dolžnost, da se edino in močno ohrani cesarstvo, pod čegar okrilje je postavila previdnost božja avstrijske narode. Zakaj le močno, notranje krepko in na zunaj mogočno cesarstvo more podajati posameznim narodom luči in zraka, da srečno razvijajo moči ter ohranijo celi državi blaginjo mira. Ljubezen do lastne narodnosti bode morala biti torej vedno združena s pravičnostjo proti drugim narodom, združena s tesnim okle-

panjem cesarstva, z nespremenljivo ljubeznijo in zvestobo do našega vzvišenega vladarja, kateremu je mirni razvoj narodov edina skrb, edina sreča. Ako se pa ljubezen do lastnega naroda sprevrže v narodno sebičnost: ako se stavijo tirjatve, ki žalijo druge enakopravne narode v njihovih pravicah: ako se oznanujejo načela, ki spravljajo v nevarnost edinost in moč države ter žalijo zvestobo do vzvišene vladarske hiše: tedaj pač ni mogoče napraviti toplo zaželjenega miru med avstrijskimi narodi: tedaj bo kazal državni zbor še tudi v bodoče svetu žalostni prizor strastnih narodnih bojov. Vaši škofje pregoreče želé, da se ta nesrečni boj že vendar enkrat konča; zakaj vsled viharjev narodnih strastij mora trpeti tudi versko življenje in krščanska čednost, ljubezen do cerkve in spoštovanje vsake oblasti.

Kvišku torej, vi volilci, v vaših rokah je, da se to doseže. Volite može, ki so pravični in trezni: ki tirjajo svoje pravice, pa ne kratijo pravic drugim, ki ljubijo celoto, pa nočejo oslabiliti posameznih delov, in zahtevajo svoj del, ne da bi celoti škodovali; može, katere vodi pri delovanju modro načelo, da se v naši državi narodna vprašanja ne morejo rešiti s težo večine, ampak le z močjo pravičnosti in krščanske ljubezni. Volite torej zveste katoliške može; ker le tisti, ki misli in živi v duhu katoliške cerkve, naučil se bo od nje tiste modrosti in pravičnosti, katero je kazala sv. cerkev že od nekdanj v vseh narodnih vprašanjih, in le tisti bo vkljub temu, da pripada posebnemu narodu, v najvišjih vprašanjih enih mislij s sodržavljani drugih narodov. Ne moremo vam dovolj povdarjati: dvojna je vez, ki zjedinja avstrijske narode, ljubezen do naše presvetle vladarske hiše in udanost do katoliške cerkve. Kjer veje duh božji, tam druži različnost jezikov v ljubezni srca. Ako torej volite može, ki mislijo in čutijo katoliško, bodete ustregli svoji narodnosti ter najbolj pospeševali tudi edinost in moč države.

Pa tudi na socialnem polju potrebujemo mož globokega spoznanja in mirnega mišljenja: tudi tukaj namreč divja vroč boj in prete velike nevarnosti. Komaj še najdete stan in poklic, v katerem bi ne vladala nezadovoljnost s sedanjimi gospodarskimi razmerami in z dotičnimi državnimi postavami, nezadovoljnost, ki se pogosto še nalašč podžiga. Nasprotja, ki so med koristmi posameznih stanov, se poostrujejo, nedostatki se pretiravajo, tirjatve, ki se zahtevajo od države za zboljšanje gospodarskih razmer, se povikšujejo tako, da jim ni mogoče ugoditi. Ker pa država, ki je poklicana v to, da varuje in pospešuje koristi vseh, ne more ustreči želji vsakega posa-

meznika, raste število nezadovoljnežev in s tem število tistih ljudij, ki motijo mir in mirni razvoj naših gospodarskih razmer. Vedno in bolj teži in hrepeni človeška družba narazen, vedno bolj pozabljajo posamezni stanovi, da stvarjajo skupaj eno božjo družino: kakor noben ud sam za-se ni telo, ampak le zveza vseh udov, tako tudi noben stan sam za-se ni človeška družba, ampak le vsi stanovi združeni med seboj, in da mora vsak stan, naj ima opravilo kakoršnokoli bodi, služiti celi človeški družbi ter delati v skupno korist. Zato je tem važneje in potrebneje, da izvolite može, ki so si ohranili toplo srce za potrebe in stiske posameznih stanov, pa tudi prost pogled na celoto: možé, ki ne razširjajo prepadov sedanjih socialnih razmer, s tem, da vzbujajo nezaupnost in nezadovoljnost, ampak, ki skušajo premestiti te prepade z ljubeznijo in pravičnostjo, može, ki presojuje vse brez predsodkov ter skušajo poravnati nasprotja koristij in tako pospeševati občno blaginjo.

Kakor je treba tukaj najti neko soglasje med raznimi koristmi in kakor se mora varovati rokodelstvo, kmetijstvo in mala obrt, tako se mora ublažiti in odstraniti zlasti tudi nasprotje, ki je nastalo novejši čas med premožnimi stanovi in brezposestnimi dela vskimi stanovi, nasprotje, ki se je poostrilo vsled neugodnih gospodarskih razmer, zlasti pa tudi vsled hujskanja ljudij, ki silijo na prevrat. Tu bo treba modrih postav, ki bodo pomagale poravnati huda nasprotja. Sicer imamo že nekaj let sem marsikatero blagonosno socialno-politično postavo, a mnogo je še treba storiti: velike naloge še čakajo rešitve in vaši zastopniki v državnem zboru bodo morali marljivo sodelovati, da se hitro rešijo. Pri tej volitvi si morate torej izbirati može, ki so po svojem znanju in po svoji skušnji za to delo sposobni, in ki imajo voljo delati na to, da se po dobrih socialnih postavah varujejo slabi pred močnimi, da se brani pošteno delo pred nepoštenim tekmovanjem, in ne smete voliti takih, ki mislijo, da se dado sedanji socialni boji zatreti le z golo zunanjo silo.

Beda in revščina, katero moramo z žalostjo opazovati dan na dan, izvira iz greha in iz pomanjkljivega družabnega reda. Nasledkov greha odpraviti se nam ne bo nikdar posrečilo. Dokler bodo živeli ljudje na zemlji, dotlej bo bivala med njimi tudi beda in revščina. Božji Zveličar nas uči naravnost: „Ubožce bodete imeli vedno med seboj,“*) in zavrača s temi besedami prazne sanje tistih, ki pravijo, da bi mogli spraviti s sveta vso bedo in revščino ter obogatiti in osre-

*) Mat. 26. 11.

čiti vse ljudi. Ne, kakor ni mogoče odstraniti neenakosti med ljudmi, tako tudi ni mogoče odstraniti razlike v njihovih zunanjih razmerah, in dokler bo stal svet, ostala bo tudi revščina in potreba, beda in bolezen.

Toda ubožcev, ki iščejo dela in kruha, pa ga ne najdejo; ki stradajo, pa ne najdejo nikogar, ki bi jih nasitil; ubožcev, ki prezebajo, pa ne dobe obleke; ubožcev, ki umirajo, ker ne skrbi nihče zanje — takih ubožcev v družabnem redu, uravnanem po krščanskih načelih, ne sme biti. Ker čeprav revščina in beda kot posledica greha vedno ostane, vendar to zlo neznosno poostčuje pomanjkljivost našega družabnega reda. Da se ti nedostatki odpravijo, je naloga človeške družbe, države, občine, sploh naloga vsakega človeka, ki se je učil od Jezusa Kristusa, kako usmiljenje nam je skazal ter kako resno nam ukazal skazovati usmiljenje. Državne postave, skrb občin za ubožce, prostovoljno pa urejeno delovanje krščanske ljubezni, vse mora sodelovati, da se ustvari socialni red, v katerem ne bo nikake revščine in bede brez pomoči.

Akoravno smo od tega zaželjenega namena žal še daleč proč, ga vendar gotovo dosežemo, ako nauki, vzgledi in milosti našega Zveličarja globlje prevzamejo in topleje razvnamejo človeška srca, ako prešinja občine pri socialnem delovanju duh ljubezni in usmiljenja, ako država vedno modro pospešuje v krščanskem smislu napredek socialne postavodaje. Tak napredek bo pozdravljajl vsak razsodni in modri z veseljem, da, celo zahteval ga bo tudi tedaj, ako premožnim stanovom nalaga žrtve. Noben kristjan, noben katoliški mož pa nasproti ne more odobravati sredstev, katere predlagajo za ozdravljenje zevajočih socialnih ran tisti, ki hočejo veljati kot pravi, izključni zastopniki delavskih stanov. Ti možje hočejo zboljšati razmere delavskega stanu s tem, da se popolnoma preobrnejo naše družabne razmere, da se odpravi vsaka posest, poddržujejo zemljišča, kapital in delavska sredstva. Vsem obetajo enako vživanje pri enakem delu, v resnici pa bi z neznosnim zatiranjem in s sramotno silo ustanovili le svoje gospodstvo. Uničiti name ravajo cerkev in krščanstvo, ki se najkrepkeje ustavljata njihovim pogubnim naklepom. Zato so njihovi spisi polni ostudnih napadov na cerkev in njene služabnike, polni zasramovanja in zaničevanja najbolj častitljivih naprav naše sv. vere. Iztrgati hočejo delavcu iz srca vero v Boga in božjo previdnost, tolažilno upanje na večnost, udanost do sv. cerkve in zaupanje do dušnih pastirjev, in le prepogosto pripravi stiska in sila

delavca do tega, da se dá izvabiti in porabiti za take sila pogubne namene.

Katoliški delavci, prvikrat bodele stopili na volišče, da pošljete s svojimi glasovi v državni zbor može, katerim zaupate! Z raznih strani se bodo trudili za vaše glasove, zlasti tisti, ki hočejo, kakor pravijo, edini zastopati vaše koristi. Sumnčili in obrekovali vam bodo cerkev in njene služabnike; z brezmernimi, nezvršljivimi obljubami in obeti vas bodo skušali privabiti; poreko vam, čas rešitve iz pozemske revščine se je približal, srečni dnevi nastopijo sedaj za vas, če le daste svoj glas možem, ki trdijo, da le oni zastopajo delavce. Varujte se takih krivih prerokov! Ničesar nimajo, s čemer bi mogli spolniti svoje obljube, pač pa utegnejo vaš položaj še shujšati. Ne, verujte velikoveč tistim, ki podučujejo vas in vaše otroke v veri sv. cerkve, ki so bili doslej vaši skušeni voditelji in so vedno v vseh potrebah vaši zvesti svetovalci, ki imajo gorko srce za vašo večno, pa tudi za vašo časno srečo. Ti naj vas podučé o končnih namenih onih zapeljivcev in ne poslušajte ljudij, ki vas slepe s tem, da bodo na razvalinah altarja in prestola ustvarili raj. Volite može, ki se zvesto drže katoliške vere, može, ki imajo srce za revo in bedo ljudstva in so pripravljeni, po postavnem potu in z vsemi pravičnimi sredstvi odpraviti težave, ki vas tarejo; može, ki spoznavajo z besedo in z dejanjem starodavni, večno resnični nauk, da brez Boga ni sreče, brez večnosti ni upanja, brez krščanske vere ni prave ljubezni!

S tem opominom pa se obračamo tudi še enkrat na vse volilce kateregakoli stanu. Volite katoliške može, ki niso katoličani samo po imenu, ampak svojo vero javno spoznavajo tudi z ustmi ter po njej uravnavajo tudi svoje življenje. „Ako Bog ne zida hiše, se trudijo zastonj, ki jo zidajo...“*) Brez Boga ni nobene stalne veljave in oblasti. Čeprav država z močjo marsikaj prisili, vendar ima obstanek le tedaj in dotlej, ako in dokler ljudstvo spoštuje božji red, iz katerega izhaja vsaka človeška oblast. Cel državni red si mora biti zato vedno svest, da je le poklican, da ustanavlja in vzdržuje božji red s človeškimi sredstvi. Ako se oddalji od svojega izvira, spodkopava samega sebe in pospešuje pogubno delo tistih, ki hočejo razdejati državni in božji red. Nasproti mogočnim, nekrščanskim navalom treba je torej bolj kot kedaj mož, ki dajejo Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega. Volite torej take može in utrdili bodele s tem veljavo

*) Psalm 126, 1.

države, branili bodete blagonosno delovanje cerkve ter ugladili pota k spravi in socijalnemu miru!

Ako pa hočete pri bližajočih se volitvah izpolniti naše upe in naše želje, katoliški možje, bodite edini! Vaša nesložnost je bila doslej mnogokrat vzrok vaše slabosti. Ako se nečejo avstrijski katoličani odreči vsemu vplivu na javne državne razmere, ako ne marajo žrtvovati svojih najvažnejših koristij, tedaj ne sme tako ostati. Skupno zastavo imate, okoli katere se zbirajte in združite pri teh volitvah — svojo sveto katoliško vero. Kvišku torej, katoliški možje, tega znamenja se oklenite in v njem vas bomo videli zmagujoče! Mi priporočamo to važno zadevo vsemogočnemu varstvu božjemu, priporočamo jo mogočni priprošnji preblazene device Marije in zato zaukazujemo, da se vsako nedeljo pred dnevom volitve, katero naj gg. duhovni pastirji natančneje določijo, po vseh cerkvah naših škofij izpostavi Najsvetejše v javno čiščenje in da se opravljajo molitve za dobre volitve, ki naj bodo cerkvi in domovini v blaginjo in srečo.

V znamenje svoje višjepastirske ljubezni pa dvignemo skupno roke ter vas blagoslovimo v imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

Dano meseca januarja v letu zveličanja 1897.

Francíšek kardinal Schönborn, knezo-nadškof praški. Anton Jožef kardinal Gruscha, knezo-nadškof dunajski. Jurij kardinal Kopp, knezoškof vratislavski. Silvester kardinal Sembratovitz, nadškof lvovski, rit. gr. Janez Ev. kardinal Haller, knezo-nadškof solnograški. Fulgencij Czarew, nadškof, škof hvarski. Izak Nikolaj Izakowicz, nadškof lvovski, rit. lat. Alojzij Matija Zorn, knezo nadškof goriški. Severin Morawski, nadškof lvovski, rit. lat. Gregor Rajčević, nadškof zaderski. Teodor Kohn, knezo-nadškof olomuški. Luka Solecki, škof przemiselski, rit. lat. Ignacij Loboš, škof tarnovski. Emanuel Schoebel, škof litomeiški. Francíšek Sal. Bauer, škof brnski. Simon Aichner, knezoškof briksenski. Jakob Missia, knezoškof ljubljanski. Janez Krst. Flapp, škof poreško-puljski. Martin Jožef Riha, škof budejeviški. Janez Puzyna, knezoškof krakovski. Evgen Karol Valussi, knezoškof tridentinski. Jožef Kahn, knezoškof krški. Francíšek Marija Doppelbauer, škof linški. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski. Filip Nakić, škof spletsko-makarski. Julijan Kullowski, škof stanslavovski, rit. gr. Jožef Gregor Marčelić, škof dubrovniški. Edvard Janez Nep. Brynych, škof kraljičinograški. Leopold Schuster, knezoškof sekovski. Janez Krst. Rössler, škofšenthipolitski. Andrej Marija Sterk, škof tržaško-koperski. Matevž Zannoni, škof šibeniški. Francíšek Ucellini, škof kotorski. Konstantin Czehoviez, imen. škof przemiselski, rit. gr. Francíšek Volarić, kapitularni vikar krški.

Venec na grob

prečastnega rajnega gospoda

Luke Jeran-a.

bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika, vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi smerti.

Motto:

»Pridi k nam Tvoje kraljestvo!« —
II. prošnja Očenaša.

(XV. nadaljevanje.)

V dan 7. novembra 1882 je bil povzdignjen zaslug polni gosp. Luka Jeran v dostojanstvo kanonika ljubljanske stolne cerkve. Kako malo je cenil on to svojo novo odliko, razvidi se lahko iz odgovora, ki ga je dal nekemu svojemu prijatelju, kateri mu je k temu povišanju čestital. Djal mu je: „To pač ni bilo po moji volji in želji; drugi so me prisilili v to!“ — Lice. t. j. sprednjo stran onega lista „Danice“, ki je prvi sledil njegovemu povišanju v dostojanstvo kanonika, so bili Jeranovi častilci dali natisniti vsega z rudečo barvo zoper njegovo vednost, čemur se bi bil on gotovo vpiral, ko bi bil naprej vedel za to. Njegova ponižnost nam je porok za to. —

L. 1888. v dan 16. oktobra je obhajal Jeran svoj sedemdesetletni rojstni dan. Da so bili o tej redki priliki zopet vsi njegovi častilci na nogah, razumeva se samo po sebi. Čestitk, pismenih in ustmenih je kar mrgolelo, a — skromni Jeran ni šel z njimi na dan. — Nekateri v roke dobiti se je bilo posrečilo njegovemu zvestemu prijatelju g. profesorju J. Marn-u. Eno samo izmed teh je priobčil v „Jezičnik u“ pod znamenjem „XXXXXXX“, ono namreč preč. trebanjskega gosp. dekana Matevža Frelih-a. Ker je sestavljena v latinščini, tedaj je tu ne ponatisnemo; le to omenjamo, da mu šaljivo v njej našteva: da ima zdaj že 70 let v žepu, da ni vidil le že Abrahama (šaljivi izraz za petdesetletnico,) ampak tudi Izaka in Jakoba; da je luč, ki razsvitluje s svoje lučjo svet; omenja, koliko lačnih je že nasitil, imenuje ga ministra dijakov, ter mu želi srečo in zdravje nad sto let, v kateri namen hoče vedno moliti. Gosp. Marn je obetal o priliki dati na svitlo te čestitke; morebiti je mislil storiti to o Jeranovi zlati maši. Ker „Jezičnik“ opisuje Jeranova literarna delovanja le do l. 1888, on je pa neumorno delal že blizo osem let dalj, t. j. notri do svoje smrti, bi bil brž ko ne Marn spopolnil še vsaj o zlati maši Jeranovi vse poznejše njegovo delovanje. A smrt. — ta neizprosna smrt nam je Marna vzela pred Jeranom. Želeti bi pač bilo, da bi se kedo tega dela še polotil in dovršil venec vsega Jeranovega literarnega delovanja. Misliti gre n. pr., da je „Razgled po svetu“ in „Listek za raznoterosti“ v „Danici“ po večjem gosp. Jeran vedno sestavljaj sam. Ako se pa tak „drobiž“ pobira po listih in časnikih tu in tam, daje vedno dovolj dela in truda. — L. 1895. v dan 3. avgusta je bil 50. obletni dan, odkar je bil posvečen v mašnika, ki ga doživijo le redki. Svojo zlato mašo bi bil on najraje opravil natihome. A njegovi prečastni gg. sovrstniki — kanoniki se niso strinjali z njegovimi mislimi in željami, toraj jo je obhajal slovesno v ljubljanski stolnici v nedeljo, 4. avgusta zjutraj. Ker se človek včasih nehote zaziblje v ideale, smo se marsikateri, — no! — ali vsaj eni trdno nadjali, da

bo po skončani zlati maši poleg navadnih čestitk stopil nepričakovano kateri izmed višjih nad Jeranom, ter iznenadil ga s tem, da bo pripel kako odliko, cesarsko, ali morda papeževo, ali celo hkrati obe na prsi onemu možu, o katerem je izrekel neki plemeniti dostojanstvenik svetnega stanu, ki je hodil ve liko po svetu in veliko občeval z raznimi stanovi človeške družbe, da je bil Jeran najzaslužnejši duhoven, kar jih je on poznal v dolgem teku svojega življenja. To pričakovanje se, — žal! — ni spolnilo. Nasprot pa smo še z resničnim obžalovanjem brali v nekem časniku, ki je pisal o Jeranovi zlati maši, da so se je največ veselili le — siromaki in dijaki.

Za gotovo smo bili zvedeli, da se je pozneje ravno omenjeni dostojanstvenik mnogo prizadeval, nakloniti zlatomašniku Jeranu višjo cesarsko odliko. Zvedel je bil pa za to tudi g. Jeran, a nikakor se ni strinjal s to mislijo. Govoril je on sam proti pi satelju teh vrstic o tem, zraven dostavil vprašanje: „Kaj pa je zlata maša“? — in na to tudi koj sam pridjal odgovor: „Zlata maša je — pogrebščina!“ S tem je on nekako nevedoma sam o sebi prerokoval, da bo njegovi zlati maši kmalu sledil tudi — njegov pogreb! —

Z zdravim g. Jeranom sva se zadnjič videla lansko zimo 21. januarija. Snidela sva se bila o poldan pri gostoljubni mizi v jako prijetni družbi. Najbolj je bilo prijetno z njim biti o taki priliki. O drugem času nekako vedno zamišljen v svoja dela in opravila, se je med obedom prepustil (razun če ni imel „korigirati“ Danice, kar se je večkrat godilo tudi celo med obedom) razvedrenju in prijaznim pogovorom. Vedno je vedel, — kaj pa da, — kaj posebnega povedati, vmes včasih tudi kaj šaljivega, rad se veselo posmejal, tako, da je bilo o takem času v resnici kar veselje zraven njega se nahajati. — Po obedu sva se pospremila drug drugega, in o tej priliki je bil proti meni izvanredno prijazen. Še pozneje sem večkrat mislil na to, kakor da sva šla ta dan od poslednje večerje. Odkril mi je na tem potu tudi, kaj mi je on nakloniti si prizadeval. Ni mi sicer povedal, kedo je bil prekrizal njegove prijateljske želje in prizadevanje, pa v misel so mi lahko prišle besede, katere mi je o neki priliki govoril moder gospod: „Ti imaš veliko prijateljev; — pa imaš tudi sovražnike“. (Odgovor na to naj bo: Bog daj vsem ljudem dobro! —)

Pred frančiškanskim mostom sva se z Jeranom prijazno poslovila; on se je napotil proti domu, mene pa je klicalo na drugi kraj žalno opravilo: bližno sorodnico mojega brata mi je obilo pospremiti — k sv. Krištofu in do groba. Pač si pa še v sanjah ne bi domišljeval, da kadar pridem vprvič zopet v Ljubljano, najdel bom gosp. mons Jerana — na smrtni postelji; — štiri dni pozneje pa bom prišel — k njegovemu pogrebu. —

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Selc. (Nova maša.) V zimskem času so redke nove sv. maše. Svetni duhovniki so vedno po letu posvečeni. Drugače pa je pri redovnikih, ki se takrat posvečujejo, kadar to bolj potreba nanese. In tako smo imeli novo mašo v prijaznih Selcih nad Škofjo Loko, kjer je 4. nedeljo po 3. kraljih, to je 3. januarija pel novo mašo P. Benvenut Habjan (poprej

Anton imenovan). Zbralo se je k tej redki slovesnosti veliko pobožnega ljudstva in 8 duhovnikov je pristovalo novomašniku pri novi maši. Med drugimi bili so dekan starološki, preč. g. Frančišek Kummer, stolni kanonik ljubljanski, preč. g. Janez Sušnik, ki je tudi za rano imel božjo službo v Železnikih, in gosp. J. Čemažar, duhoven lavantinske škofije in dóber prijatelj novomašnikov. Gospod Čemažar je imel tudi slavnostni govor, v katerem je razlagal 4. božjo zapoved, povdarjal važnost in zatajevanje redovniškega stanu. Selski rojak pa je svojo nalogo dobro izvršil. Po slavnostnem govoru bila je slovesna sv. maša. Pela se je Foersterjeva: Missa in honorem s. Ceciliae po sodbi veččakov prav dobro; pevski kor je močan, ker ima 5 pevcev in 7 pevk. Prav posebno dobro pa je vspel „Te Deum“. — Po maši je bilo tudi darovanje za novomašnika. Slovesnost je trajala od 10. do 12. ure.

Pri obedu, ki je sledil v stanovanju g. župnika, so se vrstile napitnice na novomašnika in druge odlične gospode; posebno se je pa povdarjalo, naj bi bil preč. novomašnik vreden naslednik P. Benvenuta frančiškana, ki je veliko let deloval za blagor duš in ki je še pri vsih bolj priletnih ljudeh v najboljšem spominu v Ljubljani.

Ob 3. uri so bile pete litanije, in nekoliko časa potem smo se razšli vsak duhoven na svoj dom.

Vsakemu pa, ki se je udeležil lepe slovesnosti, bo ostal ta veseli dan v spominu. Vse je bilo v redu, vse veselo, tako, da smo prav iz srca mogli vsklikniti: „To je dan, ki ga je Gospod naredil, veselimo in radujmo se v njem.“

Častitega novomašnika pa naj Bog živi, ter mu mi želimo bogato žetev v njegovem duhovnem pastirskem delovanju.

Iz Rima, 4. februarja. Praznik darovanja Gospodovega ali Svečnice tudi v Rimu tako obhajamo, kakor se to godi v katoliških cerkvah sploh, vendar je pa pri tem neka, akoravno ne bistvena razlika. Druge navadno verniki prinesejo svoje sveče in voščene zavitke v cerkev blagoslovljat, tukaj pa tega ni, marveč se vernikom v dar razdeljuje blagoslovljene svečice. Pravim svečice, ker dober pečenj dolge voščene niti, kakor jih navadno rabijo za prižiganje cerkvenih sveč, še ne moremo svečo imenovati. Res, da taka svečica ni ravno veliko vredna, pa če se jih več razdeli, vendar le nekaj stroškov napravijo. Te svečice tedaj delijo v vseh tukajšnjih župnih cerkvah, katerih je 58, in v poglobitnejših samostanskih hišah božjih. Ker vsak želi ta dar vsprejeti, posebno pa še otroci, ki se pri takih prilikah navadno v mnogem številu zberejo, si zamoremo lahko misliti, da to ne gre tako mirno od rok, marveč je okolu altarja velika gnječa in neprijeten šunder, nad katerim bi se drugod znabiti zelo pohujšali, tukaj pa je to že v navadi in za domačina nič kaj posebnega.

V Vatikanu je ta dan tudi neka, toda bolj privatna slovesnost, pri kateri zastopniki raznih tukaj bivajočih redov svetega Očeta pozdravijo in mu sveče v dar prinesejo. Navadno gresta po dva od vsakega reda, namreč generalni prokurator in tajnik, katera v imenu celega reda podarita namestniku Kristusovemu ne navadno, ampak bogato okinčano voščeno svečo, katera velja navadno 15 do 20 frankov, kar bi v avstrijski veljavi bilo kakih 8 do 11 goldinarjev; so pa vmes tudi sveče mnogo večje vrednosti.

Te darovane sveče potem sv. Oče zopet drugim podarijo, namreč kakim cerkvam ali pa posameznim osebam, kar je za nje gotovo posebno odlikovanje. Tudi to leto je bilo nad 200 oseb pri tej priložnosti pričujočih, ki so se sv. Očetu poklonili in mu v znamenje otroške vdanosti donesli pomenljivi dar. Ako pomislimo, da so pri tej slovesnosti sv. Oče vsakemu izmed številnih zastopnikov privoščili kako prijazno očetovsko besedo, zamoremo iz tega sklepati, da so še vedno častitljivi starček primeroma čvrsti in krepki, akoravno bodo 2. marca nastopili 88. leto Njih starosti, 20 svečana pa 18. leto Njih vladanja. Izmed 263 dosedanjih papežev jih je bilo samo 11. ki so dalje časa vladali, kakor Leon XIII., in le zgodovina bi nam zamogla povedati, koliko jih je med predniki bilo, ki so s toliko apostoljsko gorečnostjo delovali, kakor sedanji.

Njih delovanje nam spričujejo številke novih ustanov v raznih delih sveta, ker ustanovili so dva nova patrijarhata, 119 nadškofij in škofij, 56 apostolskih vikariatov in 25 apostoljskih prefektur. Za časa Njih vladanja so imenovali 123 kardinalov, umrlo pa jih je 118, namreč 4, katere je še Gregor XVI. imenoval, 54 od Pija IX. imenovanih in 60, katerim je sedanji papež podelil škrlatnik. Bog vsegamogočni naj nam in cerkvi še mnogo let ohrani to luč iz neba v razsvitljenje narodov, ohrani in oživlja naj ga in osreči na zemlji ter ga naj ne da v oblast njegovih sovražnikov!

Da v Rimu tudi svetega Blaža častimo in tako priljubljeni njegov blagoslov zoper vratne bolezní sprejemamo, razume se že samo ob sebi, in bi tega ne omenil, ko bi tudi pri tem nekaj posebnega in za vas nenavadnega ne bilo.

Deli se svetega Blaža blagoslov ne samo po navadnem običaju z dvema blagoslovljenima svečama, marveč tudi z njegovo sveto relikvijo in z blagoslovljenim oljem. V cerkvi sv. Blaža „S. Aiagio della Pagnotta“ v „Via Giulia“ blizu Tibere, tako imenovana, ker se ta dan kruh blagoslavlja in vernikom deli, se daje blagoslov z blagoslovljenim oljem, s katerim duhoven katoliških Armencev blagoslovi vrat in moli zraven navadno molitev blagoslovljenja. V cerkvi „S. Catinari“ pa se hrani znamenita relikvija sv. Blaža, namreč njegov goltanec, kateri je v velikem krasnem prstanu vkovan in katerega duhoven daje vernikom dvakrat poljubiti in se ž njim vratu dotakne. Na obeh krajih nas je bilo mnogo, ki smo tak blagoslov sprejeli, pa ne samo nas navadnih ljudij, ampak bilo je tudi mnogo rimske gospode obojega spola; zlasti pa so skrbne matere prinašale svoje ljube otročiče, da bi jih Bog po priprošnji svetega Blaža obvaroval nevarne vratne bolezní.

Ko sem se na dom vračal, naletel sem na nekaj posebnega, kar naj tu omenim. Bil je namreč pogreb in nesli so iz neke ozke ulice mrliča. Toda to ni nič kaj posebnega, kakor tudi to ne, da so mnogoštevilni duhovniki in redovniki ranjcega spremljevali. Kar je pa posebno bilo, bilo je to, da je za črno zastavo šlo več kot 20 parov čudno oblečenih možakov, katere videti človeka nekako pretrese. Oblečeni so bili namreč v dolgo črno haljo, ki je do tal segala, prepasani s precej debelim konopcem, čez hrbet jim je visel na traku širokokrajni črni klobuk, glavo in obraz jim je pokrival trivoglati, globoko čez brado viseči tudi

črni prt, v katerem ste bile dve luknji izrezani za oči, ki so se čarobno svetile.

Ker tacega spreveda še nisem videl, vprašal sem nekoga, kaj ti čudni ljudje predstavljajo, in dobil sem za odgovor, da je to „Campagnia della bone morte“, t. j. družba ali bratovščina dobre smrti.

(Konec pride.)

Razgled po svetu.

Rim. Vsaki dan sprejema sv. oče prihajajoče romarje v avdijenci Nemogoče je, da bi bil tako star mož pri tolikem opravilu nenavadno zdrav, ako bi ga Bog čudežno ne varoval. Apostoljski delegat v Bombay-u mu mora vsaki dan poročati o kugi v Indiji. — Republikli Venezuela in Argentiniija sta poslali svoje zastopnike v Vatikan, da bi sklenili konkordat s papežem ter uredili ondašnje cerkvene zadeve. —

Letos bode poslal sv. oče čednostno rožo po-božni vojvodini Mariji Tereziji, soprogi Filipa, vojvode virtemberškega.

Galicija. Lvovski grško-zjedinjeni nadškof Nikolaj Isakovicz je poslal nezjedinjenim Armencem povabilo, v katerem jih zelo prijazno vabi k povratku v katoliško cerkev. Glavna vsebina tega vabila je približno ta: 14 let že vladam armensko katoliško škofijo v Lvovu. V tem času sem obiskal štirikrat vaši mesti Suczava in Bukovina; nikdar nisem zamudil prilike, da bi se ne bil obrnil do vas ter vas opominjal z očetovsko ljubeznijo, da se povrnete v katoliško apostoljsko cerkev. Prepričali ste se lahko, da je ona jedino zveličavna in prava. Iz nje so izšli vaši pradedje in vaši cerkveni očetje. — Žal, da niso imeli moji najboljši očetovski nameni do sedaj še zaželjenega uspeha. Obrnem se do vas morda zadnjič, kot 72letni starček stojim že ob robu groba in pri-sojena mi je morda le še kratka doba življenja, da me pokliče k sebi pastir vseh duš, ki bo terjal od mene račun. Prosim in rotim vas, da slušate moj slabi glas ter se povrnete v katoliško cerkev. —

Dal Bog, da bi prinesle prelepe besede nadškofove obilo sadu in blagoslova!

Sarajevo. (O zdravju nadškofa dr. Jos. Stadlerja.) Minoli teden je bil za našega nadškofa pretežak. Vsled silnega kašlja — bronchytis — ni mogel ne spati, ne jesti, da ni samo neizrečeno trpel, ampak tudi popolnoma opešal in onemogel. Mi smo že skoro vse upanje izgubili. — Ali, hvala Bogu, od nedelje se je bolezen popolnoma na bolje obrnila. Presvetli more spati, precej jesti, manj kašlja in moč se mu povrača. Ako tako ostane, gotovo ozdravi. Zdravniki pravijo, da mora za dva ali tri mesece iz Sarajeva v blago dalmatinsko podnebje. Sklenil je, da gre, ko ko bo mogel. — Bog daj, da se vesela nada gospoda poročevalca kmalu uresniči!

Avstrija. (Naraščanje židov.) Na Avstrijskem se je pomnožilo število židov na 1,166.205 (proti 1,141.615 v letu 1895). Nižje Avstrijsko ima 141.662, gorenje Avstrijsko 1185, Salcburško 188, Štajerska 2179, Kranjsko 98, Primorsko 5894, Tirolsko 822, Češko 98.479, Moravsko 49.220, Šlezija 11.084, Galicija 770.712, Bukovina 83.539, Dahnacija 362, Koroško 181 židov. Število židov se je podvojilo na Salcburškem in potrojilo na Tirolskem.

Italija. (Kulturni boj). Te dni so izpodrinili po dolgem mučenju iz bolnišnice v Perugia usmiljenke (suore della Carità.) Najprvo so jim je zabranilo, da se ne sme nobena sv. maša več brati na hodnikih in v dvoranah. Kmalu potem je prišlo povelje, da naj odstranijo vse križe; in na ta način so vzeli bolnikom in umirajočim zadnjo tolažbo. Oskrunjeno bolnišnično cerkev so spremenili v sprejemno dvorano. Slednjič so prepovedali sestram dajati bolnikom blagoslovljene vode, odstraniti so morale vse podobe ter odpoditi vsakega duhovnika, ki bi se drznil priti brez dovoljenja nadzornikovega k bolnikom — Taka je tedaj prostost sv. cerkve v Italiji. Zato so imeli v Afriki tako veliko srečo, da so bili povsod tepeni ter morali sramotno skleniti mir.

Na Francoskem se katolikom slabo godi. Posebno duhovnike razni časopisi na jako podle načine napadajo. Za vsako malenkost se morajo zagovarjati pred sodiščem. Naj navedem kot vzgled jeden slučaj, ki kaže, kako grdo se obrekujejo duhovniki. Župnik Madrie je bil obdolžen raznih izmišljenih hudobij ter vsled tega obsojen v trimesečno ječo, katero je tudi prestal. Ko se je vršila glavna obravnava, so poklicali kot pričó tudi nekega otroka. Ko so ga povprašali, je kratko odgovoril: „Pozabil sem, kaj so me naučili doma, da naj povem.“

Vsled te pričó so izpustili po nedolžnem zaprtega duhovnika. Dasiravno so ga v domači župniji slovesno vsprejeli in ga je škof odlikoval, mu vendar ne more nihče popraviti krivice, da je moral po nedolžnem sedeti tri mesece v ječi.

Ekvador. Kako gospodarijo prostozidarji, kjer imajo vso moč v svojih rokah, nam kaže žalostni položaj nekaterih ameriških držav. — Pred kratkim je poročal neki laški časopis o umoru nekega katoliškega časnikarja v Ekvadorju. Sedaj pa prinašajo razni časopisi pismo, katero je bilo pisano „Porvenir-u“ v Santiago v Chili in objavljeno 11. decembra.

Po zavratnem umoru Garcia Moreno je bilo v Ekvadorju več uporov, in še le 1. 1892 je bil pod predsedništvom dr. L. Cordero nekaj časa mir; a tega niso mogle trpeti prostozidarske lože. Ker se je nekaj ladij prodalo Kitajski, nastal je že dolgo pripravljeni upor. General Alfaro se je napotil iz Guaguaquila v Quito in se je polastil mesta; konservativna vlada je bila prepodena, zmagala je loža. Ko je prišla na krmilo, je povzročila take krivičnosti, da je prišla nova vstaja. Omenjeno pismo pisano „Porvenir-u“ nam spričuje žalostni položaj v Ekvadorju. Glasi se: „Iz propada polnega krvi in solz, v katerem se nahaja moja domovina vsled samosilskega zatiranja, pošiljam Vam to pismo, dasi se bojim, da ne pride v Vaše roke, zakaj pri nas se smatra za greh, ako se tudi samo v zasebnih pismih izraža mnenje, katero ima kdo o vladi. Sedaj je že 8 mesecev, (pismo je pisano oktobra pret. leta) odkar se je uprlo prebivalstvo notranjega dela dežele, ogorčeno vsled vladne samovoljnosti, njenega strankarstva in sovraštva do vere, in se združilo z uporniki severnega in južnega dela dežele. Ne imajoč sredstev za nadaljevanje boja, so vendar zaupali na božjo previdnost in splošno nezadovoljnost ljudstva. — Nesreča je nanesa — in to je vzrok našega poboja — da ni bilo jedinstvi med posameznimi strankami konservativnih močij. Na severu je bilo kmalu uničeno konservativno gibanje, dasi je dobilo pomoči po prostovoljcih iz Kolumbije.

Iz južnega dela pa je prišel general Vega, hraber vojak, z več nego 100 prostovoljci, katerim se je pridružilo več hrabrih mož. Zmagal je v več bojih. — Vse je šlo po sreči in bilo je upati, da se obnovi versko življenje — ko nastane nejedinstvo med vojnimi oddelki južnega dela in središča, odrinejo vojaki južnega dela iz sredine dežele. — (Konec prih)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec svečan (februarij) 1897.
(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen.

Častiljivi služabnik božji, Klavdij Kolombijerski, prišet med zveličane.

b) Posebni nameni:

20.) **Sv. Evharij.** Organizacija krščanskih delavcev na Avstrijskem Učča se mladina. Kupčijske zadeve

21.) **Sv. German.** Ponižanje kvarilcev sv. pisma. Ustanovljenje nujno potrebnih samostalnih župnij. Srednji in kmečki stan.

22.) **Sv. Marjeta Kortonska.** Zaupanje v usmiljenje Gospodovo. Resni duh pokore po brezbožnem življenju. Srečna izvolitev poklica.

23.) **Praznik trpljenja N. G. Jezusa Kristusa.** Sprava za nečislano ljubezen trpečega Srca Jezusovega. Novi spisi o presv. Srcu Jezusovem. Pomoč v obupnosti.

24.) **Sv. Matija.** Škofje Duhovni in obhajanci. Goreči dušni pastirji za osirotele ali zapuščene župnije.

25.) **Sv. Peter Damijan.** Kardinalski zbor. Zelo nujne dušne pastirske zadeve. Volitve.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospó presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešesovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Za odvrnitev dušne in telesne kuge.

Zahvale.

Na zaupno prošnjo k lurski Materi božji in k sv. Antonu Padovanskemu dosegel sem po prestani smrtno nevarni bolezní zopet popolno ozdravljenje, in zaradi tega razglasim to svoje čudežno okrevanje v smislu storjene oblube v listu „Zgodnja Danica“ v več proslavo Brezmadežne device in v posebno počestvenje premogočnega božjega priprošnjika sv. Antona, s presrečno željo, naj bi se vsakteri vernik v posebnih, bodisi dušnih, bodisi telesnih potrebah ravno tako zaupno obrnil do njih, in gotovo ne bode ostal neuslišan.

V Ljubljani, dne 10. februarija 1897.

Ferdinand Omejc, deželni uradnik.

Prav presrečno se zahvaljujem lurski Materi božji za velike dušne in telesne dobrote, katere mi je v svoji preveliki materini ljubezni po kratki rabi lurske vode izprosila. J.

Listek za raznoterosti.

Msgr. Jeranova dijaška miza. Za mesec januarij je bilo za hrano v ljudski kuhinji za dijake plačati 192 gld. 8 kr., za hrano po stanovanjih 33 gld. 50 kr., za stanovanje 42 gld. 60 kr., izredna podpora trem bolnim dijakom 15 gld., za manjše šolske potrebe 12 gld. 75 kr., skupaj 295 gld. 93 kr. — Podpiranih je bilo 140 najubožnejših dijakov, ki so neobhodno navezani na to podporo. Vsled tako velikih vsakomesečnih troškov vlada velika praznina v blagajni.

Prosim torej v ime Boga tudi nadaljne podpore za revno šolsko mladino. Prosim, naj se dosedanji podpornikom pridružujejo novi, katerim je Bog dal zadostno vsakdanjega kruha, pa se dosedaj še niso spominjali z darovi ubogih dijakov. And. Kalan.

V Ljubljani, 8. februarija 1897.

Očeščenje sv. Križa. L. 1863 pride v neko gostilno na Laškem Garibaldijev vojak in si naroči stanovanje. Ko vstopi v sobo, zapazi na steni križ. Takoj se razsrdi, začne preklinjati in se rotiti, strga križ raz steno, grize ves besen les, in vrže ostale dele v peč. — Kazen ni zaostala. Niso še minoli trije dnevi, tedaj nenadoma umrje bogoskrunec. Njegovo telo postane črno kot oglje. Očesi njegovi sta se svetili in stali na pol odprti. Strašno je bilo videti njegovo telo. — Bog je pravičen sodnik.

Sveta družina ne zapusti svojih zvestih častilcev. Okoli desete ure dopoldne je bilo. Na trgu neznatnega mesta je bilo živahno gibanje in tekanje. Kajti tu so se dijaki najrajši shajali in sprehajali. Pred uhodom v neko dvorišče na omenjenem trgu je stala postarana žena. Obraz njen je pričal o silni bridkosti, ki ji je težila dušo. Poleg nje so stali trije otroci, dva dečka in nekoliko večja deklica, in vsi so žalostno pogledovali od časa do časa proti dvorišču. Tam je ležalo sicer ne ravno dragoceno, a vendar še precej dobro pohištvo. — še pred kratkim imovina te male družinice.

Nekdaj se je ženi, ki stoji tu sedaj vsa zapuščena, godilo veliko boljše, ko je bil namreč njen mož še živ. Toda od tedaj je preteklo že več let.

Šest let je minulo, odkar je umrl njen mož. Čolnar je bil; imel je celo lastno tovorno ladijo, katera mu je dajala lep zaslužek, dokler ni postal žrtva nevarnega svojega poklica. Pravili so, da ga je zasačila smrt na morji o groznem viharju, drugi pa so trdili, da je z ladijo vred utonil v nevarnem danskem vodovju. — Po nesrečni smrti se je njegovi družini jela slaba goditi. Dva otroka sta umrla po dolgotrajni bolezni, in kake tri leta pozneje je mati sama zbolela. Naposled ni mogla zapuščena vdova niti stanarizirati plačati. Trdosrčni gospodar jih je pred nekaj dnevi, kakor pravimo, „vrgel izpod strehe“, pohištvo pa je obdržal, da je proda.

Danes bi se imela dražba vršiti. Okoli polenajstih pride sodniški uradnik in z njim vred velika množica ljudij. Dražba se je pričela.

Tudi nekaj dijakov je prišlo zraven iz radovednosti. —

Dražili so le počasi. Prodajali so po jako nizki ceni, kajti ljudje niso hoteli preveč dražiti; največ jih je kupovalo iz namena, da bi potem dali kupljeno pohištvo zopet ubogi družini nazaj. Prišlo je na vrsto nekaj podob: bilo jih je osem. Vse skupaj je cenil klicar — na tri krone. Polagoma so pritirali do pet kron. (Konec pride.)

Jezuit in bogotajec. Mlad gospod, ki je iskal svojo čast v tem, da je Boga in vero zasramoval, peljal se je nekoč v poštnem vozu. Njemu nasproti je sedel jezuit. Sitni gospod je takoj začel prodajati svojo nevero in je vprašal jezuita, kaj misli o tem, a ta mu odgovori, da se noče prepirati o verskih stvareh. „Jaz vam pa povem“, pravi mladi mož ošabno, „da sem bogotajec“. Začuden gleda jezuit

moža od nog do glave, in zato ga ta vpraša: „Zakaj me pa tako zvedavo ogledujete?“ Jezuit: „Ogledujem si žival, ki se imenuje bogotajec; dozdej je še nisem videl“. Mladi mož je obsedel in odslej stanovitno molčal. —

Beli Ljubljani 1856.

(Koledarček Bleiweisov.)

Beli Ljubljani se limbar podá
Je rož'ca najlepši zmed vsega svetá,
Je Jožefu zrastle iz trd'ga lesa,
In angelj Mariji iz neba jo da;
Je rož'ca najlepši zmed cel'ga sveta,
Beli Ljubljani se limbar podá. —

Beli Ljubljani 1897.

*Um se trl bo s kolesom,
Nova Sodoma bo tam!
Dr. Pre-eru.*

Ljubljana bela! — kaj li ti počenjaš?
Li res obličje svoje belo menjaš?
Ali zares zalego grdo gadno,
Ti širiti, priznati češ uradno? —

Si šibe strašne mar že pozabila? —
En sunlej še — in groblja ti bi bila, —
Prestala nisi še nadloge pézo,
A kličeš nád-se v novič Božjo jezo. —

Si mar zató Slovenije središče,
Pohotnosti da bodeš zatočišče?
Da v tebi hčerke blage, sini čili,
Se bodo kvarili in sramotili? —

Meščani verni, kvišku ustanite!
Sramoto to od mesta odvrnite,
Pohotnim zagrozite kraj prokletja,
Poštenim izprosile raj ojetja.

In vi! ki pospešujete to zlobo,
V očéh Gospodovih gnjusob gnjusobo. —
Bodite le oblastni in v orožji. —
Odidete nikdar ne — kazni Božji!

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Čast g. Janez Pristov 1 gld. — Č. g. M. Narobe župnik v Zapogah, 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Feliks Zavodnik, vodja in spirituval pri uršulinkah v Škofji Loki, 35 gld. — Čast. g. Anton Oblak, kapelan v Srednji Vasi Bohinjski, 10 gld. — Čast g. Janez Kumar, vikar v Ravnici, 7 gld. — G. Ivan Kiferle, učitelj v Dutovljah (Primorsko) 1 gld.

Za misijone: M. V. 10 gld.

Za kruhe sv. Antona: G. Janez Zabukovec iz Podbrezja 2 gld. — Neimenovani 10 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Č. g. zlatomašnik M. Narobe iz Zapog 5 gld.

Za pogorelce v Hrenovicah: Č. g. zlatomašnik M. Narobe v Zapogah 3 gld.

Za gimn. kapelo v Kranju: Č. g. zlatomašnik M. Narobe v Zapogah 2 gld.

Za misijone v sv. deželi: Č. g. zlatomašnik M. Narobe župnik v Zapogah 2 gld.

Za cerkev M. B. na Brezjah: Č. g. zlatomašnik M. Narobe 2 gld. —

Za kitajske misijone ali pa za splošne misijone: Ivana Drucelj 1 gld. 50 kr. —

Popravek: V zadnji številki naj se bere: Za trapistovski samostan v Marianhillu: F. S. iz Ž. 75 gld. ne kr., za Salezijance v Turinu: F. S. v Ž. 75 gld. ne kr., za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: F. S. v Ž. 50 gld. ne kr.